

Згодом провели схід села, на якому вирішили відбудувати церкву. Сільська рада виділила кошти, частину – зібрали селяни, зробили дах і косметичний ремонт. До цієї напівруїни й прийшов молодий священник Василь Беринда, котрий вирішив відновити будівлю. В червні 1995 року отець взявся за ремонт храму.

Основну частину коштів зібрали парафіяни. Сільські майстри охоче проводили ремонт святині, та початкового вигляду їй надати не змогли. Адже храм будували ще у XIX столітті кращі будівничі Петербурга. Зараз церква відремонтована, в ній проводять богослужіння.

Виникненню в лісі Іванковець цілющого джерела Казубок селяни завдячують теж Вікторові Левицькому, який одного дня, прогулюючись в урочищі, котре називають Казубком, натрапив на криницю. Левицький був не лише лікарем, а й сином священника, тому відразу «відчув», що джерело – не просто цілюще, в ньому – благодать Божа. Місце облаштували за задумом самого Віктора Григоровича: вода набирається з трубки, виведеної зі зрубу, на землі – настил з дубових дощок, на цямрині – кварта, щоб кожен подорожній міг утамувати спрагу, не шукаючи для цього посудини.

За спогадами людей, такою криниця була аж до 40-х років XX століття. Потім на її місці був невеликий синій будиночок замість намету, лавочки й хрест, турботливо обвішаний вишитими рушниками та квітами. Воду тут освячували кілька разів на рік.

Ще одну цікаву властивість води з благодатного джерела Казубок помітили жителі села Іванківці: кажуть, що навесні вода набуває смаку березового соку. Тоді з особливою силою проявляється її лікувальна сила. Та найбільше вражає інше: в селі помітили, якщо важко хвора людина раптом попросить води із цього джерела, це означає, що життя її наближається до кінця.

До недавніх пір текло цілюще джерело, стояла капличка, завжди стояла жива черга людей, аби набрати води. Наразі, на превеликий жаль, струмок висох. Каплички немає, залишився тільки колодязний круг.

Цілюще джерело Казубок

Хмельницька міська рада
Управління культури і туризму
Централізована бібліотечна система
Хмельницької міської
територіальної громади
Центральна публічна бібліотека

ВІКТОР ЛЕВИЦЬКИЙ:

*фундатор і меценат
села Іванківці*

Інформаційний буклет

Хмельницький, 2023

Віктор Григорович Левицький – видатний діяч і меценат, ім'я якого вписано в історію села Іванківці. Народився 1 листопада 1821 року в містечку Миколаїв, що на Проскурівщині (нині Хмельницький район). Походив з родини священика Левицького, яка мала давнє шляхетне коріння. Його дід Іван переїхав на Поділля з Житомирщини, вже в зрілому віці присвятив себе служінню Богу. Приймавши сан священника, він став родоначальником священнослужителів Левицьких. Його шлях продовжили син Григорій та старший онук Афанасій. Це була ціла династія священників, бо в церкві правили не лише його батько і дід, але й брат. А ось молодшому, Віктору, судилася інша доля. Батько його був священиком в Іванківцях з 1813 року, тому саме з цим селом матиме зв'язок все свідоме життя Віктора Григоровича. Левицький і сам закінчив Кам'янець-Подільську духовну семінарію, але захотів пов'язати шлях з медициною.

У 1846 році він закінчив університет Св. Володимира, де навчався за казенні кошти. Вченою радою університету йому було надано звання лікаря, а невдовзі — звання повітового лікаря. Працював у різних містах імперії, проте кожне літо проводив у с. Іванківці. Тут надавав лікарську допомогу жителям, а якщо бачив, що родина дуже бідна, то ще й допомагав матеріально. Перебуваючи вже у старшому віці, свої накопичення захотів вкласти у розбудову села. Вирішено було побудувати школу. Щоб отримати дозвіл на початок будівництва навчального

закладу, довелося звести у селі ще одну церкву – кам'яну. Храм Григорія Богослова будували кращі будівничі Петербурга. Виникла вона на території сільського кладовища у 1890 році. Хоча новозведений храм і мав притвір та вівтар, що характерне саме для церкви, проте люди в селі називали його просто «капличкою» або «цвинтарною церквою». Церква мала підземелля, яке Віктор Григорович вирішив використати як фамільний склеп. Храм було освячено в 1890 році.

Опісля Віктор Григорович почав будівництво школи. Матеріали привозили з Санкт-Петербурга. І вже 1 вересня 1892 року школа прийняла своїх перших учнів. За міністерським наказом їй було присвоєно назву «Однокласное министерское училище в с. Иванковцах Олешинских». Для роботи навчального закладу Левицький забезпечив її постійним внеском (41 тисяча карбованців), який надходив з побудованого ним же у селі банку (зараз у цьому приміщенні функціонує Іванковецька бібліотека та клуб). В 1906 році школа стала двокласним училищем ім. В. Г. Левицького. На кошти благодійника вона утримувалася до 1918 року. Згодом навчальний заклад в Іванківцях набув широкого визнання. На жаль, Віктор Левицький помер у 1896 році, тому не зміг стати свідком цього часу. Серце добродійника перестало битися в Санкт-Петербурзі, але у своєму заповіті він написав, що хоче бути похованим в Іванківцях. Його поховали в родинному склепі Левицьких під церквою Григорія Богослова.

У 1930-х рр. під час колективізації храм закрили, церковне начиння розікрали, а приміщення перетворили на склад мінеральних добрив, що дуже пошкодило його стіни. Два церковних куполи теж були зруйновані, дзвони відправлені на Проскурівський ливарний завод.

У роки Другої світової війни тут був склад боєприпасів, а після її закінчення – звалище для всього непотребу.

У 1990 році з ініціативи жителя села Іванківці Віктора Купка було зібрано кошти й проведено перепоховання тіла Левицького. Склеп очистили від сміття, а тоді опустили труну й замурували вхід, аби більше ніхто й ніколи не глумився над Левицьким. У 1990 році в день перепоховання Віктора Левицького на фасадній стіні храму Григорія Богослова встановили меморіальну дошку.

*Храм Григорія
Богослова,
1995 рік*